

dávkou, protože i na takové majetkové předměty může být prozatímním opatřením nastoupeno, a protože i ohledně takových práv mohou příslušet třetím osobám práva, do nichž bylo neoprávněně zasazeno a která prozatímní opatření činí nepřipustným. Že i postupitel může své právo žalobou podle § 37 ex. ř. uplatňovati, uvádí i Neumannův komentář k exekučnímu řádu na str. 159. Nejvyšší soud v Brně ve svém rozhodnutí čís. 5227 sb. n. s. vyslovil, že není vyloučeno uplatňovati práva třetích osob proti prozatímním opatřením žalobou podle obdoby § 37 ex. ř. Dlužno-li však žalobu, o niž tu jde, posuzovati podle § 37 ex. ř. bez ohledu na to, že nejedná se o exekuci, nýbrž o prozatímní opatření, jest pro žalobu příslušným soud, u něhož navrženo bylo v první stolici prozatímní opatření, jak také zastává Neumannův komentář k exekučnímu řádu na straně 1157, dodávaje, že rozlišování »před počátkem a po počátku« jest pro otázku příslušnosti nerozhodným, ježto podle § 387 ex. ř. pro povolení a výkon prozatímního opatření též soud jest příslušným. Ježto tímto soudem byl soud dovolaný, jest podle § 37 ex. ř. příslušnost soudu opodstatněna a jest námitka věcné a místní nepřislušnosti soudu neodůvodněna.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Vývody dovolacího rekursu nebylo vyvráceno správně, věci i zákonu vyhovující odůvodnění napadeného usnesení. Má-li podle § 402 ex. ř., pokud o zatímních opatřeních není jinak nařízeno, šetřeno býti obdobně ustanovení o exekučním řízení, sluší také třetím osobám, ohroženým povolením a výkonem zatímního opatření, přiznati v rámci § 37 ex. ř. ochranu za předpokladů tohoto ustanovení, neboť i toto jest ustanovením exekučního řízení a nemění nic na této jeho povaze, že je umístěno ve všeobecných ustanoveních v prvním dílu ex. ř. Je-li i u zatímních opatření přípustna žaloba podle § 37 ex. ř., platí pro ni výlučně sudiště § 37 třetí odstavec ex. ř. To je i názor Neumannův, jak již rekursní soud správně poznamenal (Kommentar zur EO. II. vydání str. 1157). Tak je u nejvyššího soudu rozhodováno konstantně (srov. sb. čís. 5227). »Předmětem exekucí stíženým« podle § 37 ex. ř. řádu může býti nejen hmotná věc movitá, nýbrž také věc nehmotná, právo, zvláště také pohledávka, protože i na takové předměty majetkové může býti vedena exekuce a protože i ve příčině takových práv majetkových mohou příslušet třetím osobám práva, do nichž bylo vedením exekuce neoprávněně vsazeno, a která činí nepřipustným výkon exekuce (srov. sb. č. 4325).

Čís. 7225.

Převzetí nemocného sanatoriem do léčení jest smlouvou o dílo. Vstoupil-li nemocný do sanatoria k vyléčení své choroby neurasthenické a neuralgie, následkem nedostatečného dozoru však spáchal v sa-

natoriu pokus sebevraždy, při němž se poranil, dlužno další ošetřování v sanatoriu, sloužící hlavně k odstranění následků onoho poranění, posuzovati spíše podle § 1041 obč. zák.

(Rozh. ze dne 22. července 1927, Rv I 224/27.)

Žalobě sanatoria proti žalovanému o zaplacení 15.251 Kč 10 h a 7.293 Kč za léčení v sanatoriu o b a n i ž š í s o u d y vyhověly. N e j - v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a odkázal věc na soud první stolice s příkazem, by ve věci znovu jednal a nově rozhodl.

D ů v o d y:

V projednávaném případě sluší v dovolání rozhodnouti o tom, zda žalobní pohledávka, jež co do výše jinak popřena není, jest oprávněna co do svého důvodu vzhledem na námítku, kterou žalovaný proti ní uplatňuje. Jde o tento skutkový stav. Žalovaný vstoupil dne 7. prosince 1925 do ošetřování u žalujícího sanatoria k léčení své choroby neurasthenické a neuralgie, vyjednav si, jak tvrdí, výslovně zejména též bedlivý a přísný dozor nad svou osobou vzhledem na sebevražedné sklony, které v této jeho neurasthenické depresi na něho doléhaly. Dne 15. prosince 1925 vrhl se žalovaný v nestřeženém okamžiku, když ošetřovatelka jemu přidělená na chvíli od něho pooděšla, s druhého poschodí hlubinou při točitém schodišti dolů do přízemí a utrpěl tímto pádem na dlažbu přízemní chodby těžké zranění, záležející v komplikované zlomenině levé nohy, dvojnásobné zlomenině nohy pravé, ve zlomenině pravé ruky, přeražení nosní kosti a zranění čelisti. S tímto zraněním zůstal žalovaný v ošetřování u žalovaného sanatoria nadále a proti nároku žalujícího sanatoria, aby zaplatil ošetřovné za dobu od 13. prosince 1925 do 19. března 1926 v úhrnné částce 22.544 Kč s přísl., brání se námítkou, že k tomu není povinen, ježto toto jeho další ošetření v léčebném ústavě žalující strany vzešlo jen vinou žalující strany z nedbalého plnění smlouvy a že dlužno je pokládati jen za částečné naturální plnění závazku k náhradě škody, který žalující sanatorium z tohoto právního důvodu postihuje. Nižší soudy uznaly žalobní nárok oprávněným bez ohledu na tento žalovaným uplatněný právní vývod z důvodu prvotní smlouvy, dle které se žalovaný léčebnému ošetření žalujícího ústavu svěřil, a odvolací soud vyslovuje ve svém rozhodnutí při tom názor, že smlouvu tu dlužno bez ohledu na to, byla-li prodloužena, vztahovati i na ošetření žalovaného jemu žalujícím ústavem po úrazu poskytnuté, ježto prý podle zásad poctivého právního styku sluší smlouvě rozuměti tak, že ten, kdo se dá ošetřovati v nemocnici nebo sanatoriu, běře na sebe zároveň závazek platiti za pobyt a ošetření za celou dobu, po kterou v tomto ošetřování pobude. Úraz, jež žalovaný utrpěl, a otázka, zda žalující sanatorium je z jeho příčiny povinno žalovanému k náhradě škody, o čemž jedná se mezi stranami ve sporu u jiného soudu zahájeném, nemá prý prozatím s oním nárokem na smlouvené ošetřovné

nic společného. Otázkou pro rozhodnutí v první řadě směrodatnou jest, zda mezi žalobním nárokem a nárokem, který žalovaný obranou proti němu uplatňuje, jest právní souvislost, totiž taková vzájemná podmíněnost, že žalobní nárok bylo by lze uznati oprávněným jen tehdy, když bude lze uznati nárok žalovaného za právně bezpodstatný. Odvolacímu soudu, který tuto právní souvislost popřel již ve svém usnesení o oděření přerušeni a důsledně i nyní ve svém rozsudku, nelze k jeho odůvodnění přisvědčiti a lze již předem uvésti, že nelze nadobro souhlasiti s oním právním názorem, kterým s poukazem na právní poctivost a ustanovení § 914 obč. zák. vyslovuje zásadu, že žalovaný jest povinen prostě již podle původní smlouvy zaplatiti ošetřovné za celou dobu, pokud v sanatoriu byl. Názor ten jest snad správným pro zcela pravidelný případ, na tento případ však se zřejmě nehodí a sluší naopak přisvědčiti dovolateli, tvrdí-li, že jest zajisté velmi podstatný rozdíl mezi právním stavem, který mezi stranami nastal, když se žalovaný svěřil v ošetřování ústavu k léčení neurasthenie, a mezi právním stavem pozdějším, jenž se vyvinul po úrazu žalovaným utrpěném a následkem tohoto úrazu, o němž tvrdí, že byl zaviněn žalujícím sanatoriem. Nelzeť si zapírati, že původní smlouvou svěřil se žalovaný žalujícímu k vůli tomu a za tím účelem, by tam byl odborně léčen z duševní choroby, kdežto po úrazu jeho další pobyt a ošetřování ústavu nesloužil již vůbec aneb aspoň převážně účelu, za nímž se žalovaný do ústavu odebral, nýbrž hlavně odstranění následků onoho zranění, které žalovaný, jak tvrdí a dokazuje, z viny ústavu utrpěl. Přes tento podstatný rozdíl nelze se zajisté přesumovati prostě úsudkem, že žalovaný, dav se do ošetření žalovanému ústavu, musí zaplatiti ošetřovné za celou dobu svého tamního ošetření bez rozdílu, že prvotní účel smlouvy byl snad o to dle tvrzení žalovaného ještě z viny žalujícího ústavu vůbec zmařen a že pozdější ošetření sloužilo jenom k obnovení a znovu dosažení jeho dřívějšího neporušeného tělesného stavu. K vůli správnému rozhodnutí dlužno si ujasniti právní podstatu smlouvy, o niž jde. Převzetí žalovaného žalujícími sanatoriem do léčení jest právnicky kvalifikovati jakožto smlouvu o dílo. Žalující ústav převzal touto smlouvou proti smluvené úplatě opatření, pokud se týče obstarání určitého úkonu, totiž odborné ošetření žalovaného za účelem léčení jeho choroby. Přirozeno, že ručení za určitý léčební výsledek není v souzeném případě právně myslitelné, náleželo však žalujícímu ústavu, by toto dílo (úkon) k obstarání převzaté provedl náležitě a s odbornou znalostí a účelností. Náleželo-li k povaze převzatého úkonu nebo bylo-li na to výslovně upozorněno nebo, jak se tvrdí, i docela vymíněno, musel se ovšem žalující ústav postarati a žalovanému zajistiti kromě jiného i náležitý a bedlivý dozor na jeho tělesnou bezpečnost vzhledem na tvrzený chorobný sklon k sebevraždě. Zanedbal-li ústav této povinnosti, ručí z toho jako z nedbalého splnění smlouvy a jest druhé straně z toho práv jednak tím, že v dosahu zapříčiněné tím škody ztrácí nárok na úplatu, a jest po případě i náhradou další škody povinen. V tomto případě se úplata ze smlouvy za ošetřování před úrazem vztahuje pouze na krátké období od 13. do

16. prosince 1925 a na částku zajisté poměrně nepatrnou. Zjistilo-li by se, že úraz, jak žalovaný tvrdí, bylo by přičísti k vině žalujícího ústavu, že zanedbal dle povahy věci nutný, nebo výslovně vymíněný dozor, byl by z toho žalující ústav práv a to zmenšením neb úplnou ztrátou úplaty a eventuální další náhradou škody. Závažnější ovšem jest onen díl žalobního nároku, který se vztahuje na ošetření žalobce v sanatoriu za dobu po úrazu. Jak již shora podotčeno, byl úrazem vytvořen podstatně jiný právní stav. Úrazem ustoupil do pozadí účel původní smlouvy o ošetření žalovaného v léčebním ústavu a další jeho ošetření v ústavu tom po úraze — zda a kdy bylo možno převezení žalovaného z ústavu, nebylo blíže zjištěno — sloužilo jen k odčinění následků, které ovšem při původní smlouvě nebyly a nemohly býti předvídaný a, je-li správné tvrzení žalovaného, měly býti právě dáním žalovaného do ošetření a pod dozor léčebného ústavu zamezeny. Z toho jest patrné, že nelze prvotní smlouvu vztahovati prostě také na toto druhé období z toho jediného důvodu, že žalovaný v ústavě nadále zůstal, a toto druhé období pokládati právě jen za pokračování období prvního. Jak ze zjištění prvního soudu, k němuž odvolací soud stanoviska nezaujal, vysvítá, prohlásila manželka žalovaného, která za něho jednala, po úrazu v žalující ústavu, že, když se mu úraz stal v sanatoriu, je sanatorium povinno z úrazu ho vyléčiti, čímž k žalovanému ústavu projevila právní stanovisko v tomto sporu zastávané, že sanatorium, jež se činí zodpovědným za úraz a jeho následky, jest povinno co do tělesného stavu u žalovaného předešlý stav přivoditi. Prohlášení tomu rozuměti jest zajisté tak, že se to má státi na útraty sanatoria na účet náhrady škody, kterou jest povinno a že žalovaný naproti tomu za toto další ošetření, jež se stalo nutným, jak tvrdí, z viny sanatoria, nic platiti nechce. V témž smyslu dlužno si vykládati i druhý první soudem zjištěný projev manželky žalovaného, že nechá žalovaného nadále v sanatoriu, a nemá dále pro věc podstatného významu, projevila-li žalovaná při tehdejší stavu svého manžela i zájem o to, by přivzat byl chirurg a aby provedena byla na žalovaném operace, ježto zájem ten pochopitelně vyplynul jenom z přání, by žalovaný byl z následků svého úrazu, pokud to bylo možno, vyléčen. Také pozdější projev žalovaného sama k Dr. Rudolfu J-ovi, jak jej soud první stolice zjistil, nelze vykládati v tom smyslu, že žalovaný tím uznal povinnost platiti za druhé období ošetřování stejně jako za období před úrazem. Stav věci se tedy vyvinul tak, že žalovaný byl v sanatoriu i nadále podržen přes to, že žalovaný, pokud se týče jeho za něho jednající manželka výslovně prohlásili a na jevo dali, že za toto úrazem nastalé další ošetřování nadále platiti nechtějí a že toto ošetřování si představují jakožto ošetření, které sanatorium u plnění svého závazku podniká, by napravilo následky úrazu. Tento právní stav došel výrazu v tom, že bylo odpíráno vůbec placení ošetřovného týdně splatného. Nastal tedy, ježto prvotní smlouvu na toto další ošetření vztahovati nelze, stav bezesmluvný. Žalující sanatorium nemůže se pro toto další ošetření, jež žalovanému nadále poskytovalo, odvolávati na původní smlouvu a náklad, který takto učinilo, jest naopak podřaditi spíše pod

předpis § 1041 obč. zák., jenž jedná o užitečně učiněném nákladu. Z tohoto právního důvodu však bylo by lze přiznati žalujícímu sanatoriu ošetrovné jenom tehdy, kdyby neoprávněnou byla námitka žalovaného, že žalující společnost byla k tomuto nákladu povinna z důvodu náhrady škody. Z toho je patrné, že o žalobním nároku může býti rozhodnuto jen v souvislosti s námitkou, kterou žalovaný proti němu uplatňuje. Rozhodnutí nižších soudů jest předčasné a bylo je k oprávněnému dovolání zrušiti a věc odkázati na soud první stolice s příkazem, aby o věci dále jednal a znovu rozhodl.

Čís. 7226.

Podnikatel lázní ručí za úraz pádem na betonové dlažbě, na níž nebyla položena dřevěná vrchní podlaha.

(Rozh. ze dne 26. července 1927, Rv I 161/27.)

Žalobkyně utrpěla úraz pádem v lázních žalované obce. Žalobní nárok na náhradu škody neuznal procesní soud první stolice důvodem po právu, o dovolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud uznal žalobní nárok důvodem po právu.

Důvody:

Nižší soudy neuznaly žalobní nárok důvodem po právu, ježto neshledaly zavinění obce jakožto majitelky a provozovatelky lázní na úrazu, který se tam žalobkyni přihodil a který tato přičítá nedostatečnému zařízení lázní, zejména nedostatečnému zabezpečení podlahy v umývárně, kde se úraz stal, vycházejíce z názoru, že vady, které žalobkyně jakožto příčinu svého úrazu uplatňuje, nepozůstávají, pokud se týče že úraz nepřivodily. Dovolatelka napadá shodné rozsudky nižších stolic dovolacími důvody podle § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s., dovozujíc, že shora dotčený úsudek nižších stolic jest právně vadným a kromě toho i v rozporu se spisy, zejména s posudkem znalce Aloisa P-a. Dovolání nelze upříti oprávnění. Bylo zjištěno, že úraz žalobkyni se přihodivši udál se v umývárně, kamž se po provedené na ní masáži a opláchnutí odebrala, by pustila na sebe sprchu; podle zjištění nižších soudů se udál úraz, při němž jinak očitého svědka nebylo, ihned potom, když žalobkyně otevřela kohoutek sprchy, žalobkyně uklouzla na podlaze a pádem se zranila. Původ úrazu vzešel tedy ze sklouznutí a příčinu sklouznutí dlužno tedy hledati ve stavu a vlastnosti podlahy umývárny. Ohledně umývárny jest zjištěno, že je to malá místnost s nízkým stropem, jež jest osvětlena pouze jedním oknem železným, pevným, které není zařízeno na otevírání a jest zaskleno neprůhledným sklem, umývárna jest přímo spojena dveřmi s vlhkou parou, která do ní vniká, ji naplňuje a při skrovném jejím osvětlení malým okénkem činí ji šerou, čímž jest stěžován rozhled. Dlažba umývárny jest betonová s cemento-